

ÚVODNÍ SLOVO Jiřího Paroubka na 8. kongresu PES

(pondělí 7. 12. 2009, 9.00 hod)

Vážení přátelé,
Dámy a pánové,
soudružky a soudruzi,
vážení hosté,

nejprve mi dovoluji, abych vás, delegáty kongresu, představitele PES i hosty, přivítal v Praze, ve městě, o kterém říkáme - nikoliv neprávem - že leží v srdci Evropy.

Tento kongres je prvním, který se koná v jedné z tzv. nových zemí EU. Oceňujeme, že je to právě u nás v České republice.

ČSSD je v České republice v posledních 15 letech trvale jednou ze dvou nejsilnějších politických stran a naším nejsilnějším soupeřem je pravicová Občanská demokratická strana. Naše strana navazuje na hluboké historické tradice sociálnědemokratického hnutí a je stranou, která po sametové revoluci v roce 1989 nevznikla transformací z komunistické strany, ale navázala na činnost české sociální demokracie v exilu. V letech 1998 až 2006 jsme se rozhodujícím způsobem podíleli, jako hlavní vládní strana, na vládě a v tomto období došlo k výraznému hospodářskému růstu a snižování rozdílu ve vztahu k tzv. starým zemím EU. K rychlému růstu reálných mezd a důchodů. V minulém roce ve volbách do krajských zastupitelstev, tj. jakýchsi našich regionálních vlád, zvítězili ve všech 12 krajích, kde se konaly volby a ve všech krajích máme tedy své hejtmany. Konečně i ve volbách do Evropského parlamentu se nám podařilo výrazně zlepšit naše zastoupení z počtu 2 na 7 europoslanců. Při existenci úřednické vlády jsme toho času díky svému vlivu na vládu, na parlament, v němž máme silné zastoupení, díky našim mimořádně silným pozicím v krajích jsme nejvlivnější českou politickou stranou. K potvrzení našeho vlivu ve společnosti musíme „jen“ ještě vyhrát v květnu 2010 volby do sněmovny. To bude samozřejmě nejtěžší úkol.

Kdyby věci probíhaly standardním způsobem, zřejmě bych Vás dnes vítal nejen jako předseda ČSSD, ale znovu i jako předseda vlády České republiky. Že tomu tak není, není naší chybou. Z důvodů i pro nás ne zcela jasných zrušil Ústavní soud předčasné volby, které se měly konat počátkem října tohoto roku, měsíc před jejich konáním, a ve kterých jsme měli podle prakticky všech výzkumů zvítězit s rozdílem 6 - 8 % oproti konzervativní ODS. Bereme ale věci, jak jsou a netrápíme se tím.

A jedno Vám slibuji: Uděláme vše proto, aby v květnu příštího vznikla vláda vedená sociální demokracií.

Po pádu pravicové koaliční vlády vedené konzervativní ODS letos v březnu, máme silný vliv na tzv. úřednickou vládu Jana Fischera, byť naši nominanti netvoří nadpoloviční většinu. I proto se nám např. podařilo prosadit na funkci eurokomisaře pro otázky rozšíření dosavadního ministra pro evropské záležitosti Štefana Fülleho, který bude intenzivně spolupracovat s klubem PES v EP.

Milí přátelé,

8. kongres PES se schází v době, kdy se socialistické hnutí v Evropě, ale i postavení mnohých sociálnědemokratických stran ocitá na zásadní křižovatce. Jedna cesta vede znovu nahoru k novým vítězstvím a druhá ke stagnaci a možná dalšímu oslabení.

Hluboká hospodářská a sociální krize - nejhlubší od oné Velké hospodářské od 30. let 20. století – pokračuje. Zdálo by se jen logické, že socialisté musí na svou stranu získat občany zdrcené rostoucí nezaměstnaností, pádem sociálních jistot, či krachem bank i podniků.

Opak je však pravdou. Až na světlé výjimky nevítězíme, a dokonce překvapivě získávají podporu konzervativní či dokonce liberální politické strany, a to jak ve volbách do Evropského, tak i do národních parlamentů. Řekněme si to jasně:

Jako celek jsme ve volbách do Evropského parlamentu příliš neuspěli. Stejně tak jen některé volby do národních parlamentů nám udělaly radost, jiné znamenají opuštění vládní odpovědnosti.

Je dobré, že se nyní scházíme a je ten nejvhodnější čas na to se zamyslet, jak dál.

Jsem přesvědčen, že předkládané rezoluce vidí problémy správně. A myslím si, že je zapotřebí vytáhnout z nich to podstatné a nosné, to co uchopí srdce a rozum našich potenciálních voličů.

Důvodů proč jsme neuspěli je jistě více. Ale první sdělení je jasné:

Musíme to být my socialisté, kteří přesvědčí Evropany, že jsme kompetentní, že známe recept pro obnovu zdravého ekologicky a sociálně spravedlivého růstu. Nesmíme lehkomyšlně přenechávat pravici pozici, že je to ona, kdo rozumí lépe ekonomickým procesům a zvládá řízení Evropy i jednotlivých států. Nesmíme si myslet, že si vystačíme jen s ochranou sociálních jistot. To dnes již nestačí.

Naopak: Prosperita a jistoty, obnova zdravého růstu ruku v ruce s masivním vytvářením podmínek pro tvorbu nových pracovních míst, musí být základem naší politiky.

Obnova prosperity, zdravý růst a veškeré myslitelné úsilí při vytváření nových pracovních míst jsou základními pilíři našeho boje se světovou finanční a hospodářskou krizí.

Abych vás jen letmo zasvětil do situace v České republice, pak konstatuji, že nás postihla pouze krize hospodářská, ale nikoliv finanční. Nejde ovšem o jakýsi zázrak shůry. Je tomu tak proto, že sociálně demokratická vláda musela již před 10 lety čelit za cenu obrovských fiskálních výdajů krizi našeho bankovního systému, vzniklý za vlád konzervativní ODS. A jen podotýkám: šlo o zcela stejné neoliberální praktiky, které přivedly do problémů následně světovou ekonomiku. Naším jediným tehdejším velkým štěstím bylo, mimo jiné, že deriváty a další kontroverzní produkty

bank byly ještě v plenkách a stejně tak vyvádění aktiv mimo bilance komerčních bank.

Na základě této těžké zkušenosti byl sjednocen dohled nad všemi sektory finančního trhu do jedné instituce a domnívám, že stejně by měly postupovat i ostatní členské země EU. EU jako taková by měla dát ještě větší kompetence celoevropským dohledovým orgánům. Bez důsledné regulace finančních trhů se může světová finanční krize kdykoliv opakovat. Konečně už dnes po roce vidíme, jak se leckteří bankéři po roce oklepali a dělají, jakoby se nic nestalo.

Jasně bych chtěl vyjádřit podporu snahám PES o zavedení Tobinovy daně či přesněji řečeno daně z finančních transakcí. Finanční sektor by si měl na své selhání sám vydělat a ne přehazovat selhání skvěle placených bankéřů na průměrného daňového poplatníka či kvůli potřebě sanovat banky demontovat sociální stát.

To je politicky nepřijatelné, to je amorální, to je nespravedlivé.

Vážení přátelé,

Jednou z hlavních výzev tohoto kongresu je program zeleného růstu.

Cítím morální povinnost, aby naše strana přispěla svým vlastním závazkem k naplnění této nové progresivní politiky.

V předvečer kodaňského summitu OSN o změnách klimatu pokládám za nezbytné jasně prohlásit, že vytvoříme-li po příštích volbách v červnu příštího roku vládu, přijme Česká republika dobrovolně závazek snížit do roku 2050 snížit své emise skleníkových plynů o 50 %. Tento závazek by představoval průměrně snižování exhalace ekvivalentu CO₂ o 2,3 miliónů tun ročně s tím, že tato hodnota bude v každém volebním období pečlivě sledována. Nepůjde o jednoduchý úkol. Půjde o závazek velmi náročný a odpovědný, ale realizovatelný. Dosáhneme ho kombinací několika cest: větším využitím jaderné energie, která v České republice na rozdíl od jiných zemí má trvalou a jednoznačnou podporu celé společnosti, dále pak maximalizací energetických úspor a podporovat výrobu tepla z obnovitelných zdrojů.

Vážení přátelé,

Již v úvodu jsem připomenul, že jedním z hlavních cílů našeho kongresu je postavit novou vizi PES, tak aby obstála co nejlépe v celoevropské soutěži politických stran, aby byla hlavní motorem změn.

Prvním předpokladem především je, abychom přesně věděli, co od PES, od našich stran voliči skutečně chtějí.

Musíme dokonale znát, co se veřejnosti na fungování evropských institucí líbí a co naopak nikoliv. Jaké naše myšlenky berou za své a jaké jim nic neříkají, a nedovedou si je získat. A přibližovat výkon politických rozhodnutí lidem.

V podkladových materiálech se kritizuje lhostejnost, zejména našich voličů o volby do Evropského parlamentu.

Ale tak otázka zřejmě nemůže znít!

Je naší povinností - povinností politiků - podchytit zájem a nastolit témata, která zaujmou. A to nejen obsahem, ale i formou.

Nezaujali- li jsme, není to chyba lidí, ale naše.

Musíme být jasnější a více srozumitelnější

Musíme nastolovat otázky, které lidi skutečně pálí a mít jejich jasná řešení.

Milé přítelkyně, vážení přátelé,

Blíží se závěr mého úvodního slova a já bych rád řekl už jen jedině:

Potřebujeme změnu,

Potřebujeme vrátit občanům EU důvěru v politiku,

Potřebujeme vrátit občanům EU důvěru v naši sílu a schopnost aktivně

uchopit jejich problémy a řešit je.

K tomu nám všem přeji jménem české sociální demokracie mnoho úspěchu a sil. Na tomto kongresu i po něm.